

Klasa: 344-01/09-01/1077
Urbroj: 376-11-09-01
Zagreb, 17. srpnja 2009. godine

Na temelju članka 12. stavka 1. točke 3., članka 53. stavka 5. i članka 56. stavaka 1. i 4. Zakona o elektroničkim komunikacijama (NN 73/08), u postupku analize tržišta završavanja (terminacije) SMS poruka u određenu pokretnu javnu komunikacijsku mrežu, Vijeće Hrvatske agencije za poštu i elektroničke komunikacije je na sjednici održanoj dana 17. srpnja 2009. godine donijelo sljedeću

ODLUKU

- I. U skladu s dokumentom Hrvatske agencije za poštu i elektroničke komunikacije „*Tržište završavanja (terminacije) SMS poruka u određenu pokretnu javnu komunikacijsku mrežu – Provođenje Testa tri mjerila iz članka 53. stavka 2. Zakona o elektroničkim komunikacijama*“, koji je sastavni dio ove odluke, utvrđuje se postojanje djelotvornog tržišnog natjecanja na tržištu završavanja (terminacije) SMS poruka u određenu pokretnu javnu komunikacijsku mrežu te se trgovačkom društvu T-Mobile Hrvatska d.o.o., Ulica grada Vukovara 23, Zagreb i trgovačkom društvu VIPnet d.o.o., Vrtni put 1, Zagreb ukidaju sve regulatorne obveze na tržištu međusobnog povezivanja u dijelu koji se odnosi na uslugu završavanja (terminacije) SMS poruka u vlastitu pokretnu javnu komunikacijsku mrežu.
- II. Ova odluka objavit će se u „Narodnim novinama“ i na internetskim stranicama Hrvatske agencije za poštu i elektroničke komunikacije.

Obrazloženje

U skladu s člankom 52. i 53. Zakona o elektroničkim komunikacijama (NN 73/08, dalje u tekstu: ZEK), Hrvatska agencija za poštu i elektroničke komunikacije (dalje u tekstu: HAKOM) je po službenoj dužnosti provela postupak analize tržišta završavanja (terminacije) SMS poruka u određenu pokretnu javnu komunikacijsku mrežu. Naime, Vijeće HAKOM-a je odlukom od 09. srpnja 2008. godine, klasa: UP/I-344-01/08-01/1583, ur. broj: 376-11-08-01 odredilo operatore koji su obvezni dostaviti sve potrebne podatke, između ostalog i podatke za utvrđivanje tržišta završavanja (terminacije) SMS poruka u određenu pokretnu javnu komunikacijsku mrežu, kako bi se utvrdilo je li isto podložno prethodnoj regulaciji obzirom da nije sastavni dio Preporuke Europske komisije o mjerodavnim tržištima. Naime, temeljem članka 53. stavka 2. ZEK-a HAKOM može odlukom utvrditi da su i mjerodavna tržišta koja nisu sastavni dio Preporuke Europske komisije o mjerodavnim tržištima podložna prethodnoj regulaciji ukoliko su na tim tržištima istodobno zadovoljena sljedeća tri mjerila: prisutnost visokih i trajnih zapreka za ulazak na tržište, strukturne, pravne ili regulatorne prirode, struktura tržišta koja ne teži razvoju djelotvornog tržišnog natjecanja unutar odgovarajućeg vremenskog okvira i primjena mjerodavnih propisa o zaštiti tržišnog natjecanja sama po sebi ne omogućuje na odgovarajući način uklanjanje nedostataka na tržištu.

HAKOM je kreirao jedinstveni upitnik za operatore koji pružaju elektroničke komunikacijske usluge u pokretnim mrežama koji se sastoji od tri djela. Prvi se dio odnosi na veleprodajnu razinu usluga započinjanja (originacije) poziva i SMS poruka, drugi dio se odnosi na veleprodajnu razinu usluga završavanja (terminacije) poziva i SMS poruka, a treći dio se odnosi na maloprodajno tržište u pokretnim mrežama. Podaci traženi u navedenom upitniku odnose se na vremensko razdoblje koje obuhvaća drugo polugodište 2005. godine, cijelu 2006. i 2007. godinu te prvo polugodište 2008. godine. Nakon zaprimanja i analize dostavljenih podataka, uzimajući u obzir važnost i značaj pokrenutog postupka, a u svrhu otklanjanja mogućih nejasnoća vezanih uz dostavljene podatke, HAKOM je dopisom od dana 15. studenog 2008.g. od određenih operatora zatražio dodatna pojašnjenja i/ili podatke koji nisu dostavljeni, a koji su potrebni za daljnju analizu mjerodavnog tržišta te naveo rok do dana 28. studenog 2008.g. za dostavu dodatnih podataka.

HAKOM je dana 28. studenog 2008.g. zaprimio dodatne podatke i/ili pojašnjenja od strane prethodno navedenih operatora, koji pružaju usluge u pokretnim mrežama, te je analiza nastavljena.

HAKOM je tijekom analize tržišta završavanja (terminacije) poziva u određenu pokretnu javnu komunikacijsku mrežu došao do zaključka da tržište završavanja (terminacije) SMS poruka u određenu pokretnu javnu komunikacijsku mrežu, koja je trenutno predmet regulacije, nije sastavni dio navedenog tržišta iz čega proizlazi da HAKOM, u svrhu kvalitetnog provođenja postupaka iz čl. 53. st. 2. ZEK-a, odnosno kako bi se moglo utvrditi jesu li na navedenom tržištu istodobno zadovoljena sva tri mjerila, a kojima se utvrđuje je li određeno tržište podložno prethodnoj regulaciji, mora prikupiti sve potrebne podatke za utvrđivanje mjerodavnog tržišta. Temeljem navedenog, Vijeće HAKOM-a je na sjednici održanoj dana 26. siječnja 2009.g. donijelo odluku (klasa: UP/I-344-01/08-01/1583; ur. broj: 376-11-08-01) kojom se određuju operatori koji su obvezni dostaviti sve potrebne podatke za utvrđivanje tržišta završavanja (terminacije) SMS poruka u određenu pokretnu javnu komunikacijsku mrežu.

HAKOM je sve potrebne podatke za analizu tržišta završavanja (terminacije) SMS poruka u određenu pokretnu javnu komunikacijsku mrežu odnosno za provedbu testa tri mjerila prikupila upitnikom koji su operatori HAKOM-u dostavili dana 19. rujna 2008.g. Temeljem navedenog, operatori T-Mobile, Vipnet i Tele2 nisu trebali dostaviti dodatne podatke na temelju odluke od dana 26. siječnja 2009.g. HAKOM je dana 24. veljače 2009.g. zaprimio očitovanje T-Mobile-a vezano uz utvrđivanje tržišta završavanja (terminacije) SMS poruka u određenu pokretnu javnu komunikacijsku mrežu. U navedenom očitovanju T-Mobile je ponovno dostavio podatke o broju i prihodima završavanja (terminacije) SMS poruka kao i veleprodajnu cijenu završavanja (terminacije) SMS poruka.

HAKOM je u procesu određivanja mjerodavnog tržišta za potrebe provođenja testa tri mjerila, odredio dimenziju usluga i zemljopisnu dimenziju mjerodavnog tržišta te je odredilo tri mjerodavna tržišta završavanja (terminacije) SMS poruka u određenu pokretnu javnu komunikacijsku mrežu: završavanje (terminacija) SMS poruka u mreži operatora Tele2 d.o.o. neovisno o nacionalnoj pokretnoj mreži u kojoj je SMS poruka nastala, završavanje (terminacija) SMS poruka u mreži operatora T-Mobile Hrvatska d.o.o. neovisno o nacionalnoj pokretnoj mreži u kojoj je SMS poruka nastala, završavanje (terminacija) SMS poruka u mreži operatora VIPnet d.o.o. neovisno o nacionalnoj pokretnoj mreži u kojoj je SMS poruka nastala. Prethodno navedena tržišta uključuju završavanje (terminaciju) SMS poruka u pokretnim mrežama neovisno je li SMS poruka završila na mobilnom uređaju koji podržava 2G ili 3G tehnologiju. Također, HAKOM je odredio da je mjerodavno tržište, u zemljopisnoj dimenziji, nacionalni teritorij Republike Hrvatske.

U skladu s čl. 22. st. 1. ZEK-a, dana 26. veljače 2009.g., a temeljem članka 56. stavka 4. ZEK-a, HAKOM je na javnu raspravu stavio prijedlog odluke iz članka 56. stavka 1. ZEK-a o postojanju djelotvornog tržišnog natjecanja na tržištu završavanja (terminacije) SMS poruka u određenu pokretnu javnu komunikacijsku mrežu, zajedno s dokumentom „*Tržište završavanja (terminacije) SMS poruka u određenu pokretnu javnu komunikacijsku mrežu – Provođenje Testa tri mjerila iz članka 53. stavka 2. Zakona o elektroničkim komunikacijama*“ (dalje u tekstu: dokument).

Sukladno članku 22. stavku 2. ZEK-a postupak javne rasprave trajao je od 02. ožujka 2009.g. do 20. travnja 2009.g., a proveden je s ciljem da se svim zainteresiranim stranama omogući iznijeti svoja mišljenja, primjedbe i prijedloge na predložene dokumente. Tijekom javne rasprave HAKOM je zaprimio komentare sljedećih društava koji djeluju na navedenom mjerodavnom tržištu: T-Mobile Hrvatska d.o.o., Optima Telekom d.o.o. i Tele2 d.o.o.

Na temelju postupka testa tri mjerila, Vijeće HAKOM-a je zaključilo da tržište *završavanja (terminacije) SMS poruka*, kao mjerodavno tržište, nije podložno prethodnoj regulaciji. Naime, Vijeće HAKOM-a je prilikom provođenja testa tri mjerila zaključilo da je prvo mjerilo zadovoljeno, a drugo i treće mjerilo da nisu zadovoljena. Postupak testa tri mjerila i utvrđene činjenice detaljno su obrazloženi u dokumentu koji je sastavni dio ove odluke.

Dokument sadrži detaljno obrazloženje predmeta i tijeka postupka, utvrđenih činjenica, pravnih propisa i razloga koji su bili odlučni pri donošenju ove odluke.

„*Popisom mjerodavnih tržišta i operatora i davatelja telekomunikacijskih usluga koji imaju znatniju tržišnu snagu na tim mjerodavnim tržištima*“ klasa: 344-01/07-01/939, ur.broj: 376-11-1, kojeg je Vijeće Hrvatske agencije za telekomunikacije (pravni prednik Vijeća

HAKOM-a prema članku 131. ZEK-a) objavilo 17. prosinca 2007. godine trgovačko društvo T-Mobile Hrvatska d.o.o. (dalje u tekstu: T-Mobile) i trgovačko društvo VIPnet d.o.o. (dalje u tekstu: Vipnet) proglašeni su operatorima sa znatnijom tržišnom snagom na tržištu javne govorne usluge u pokretnim telekomunikacijskim mrežama na području Republike Hrvatske, kao i na tržištu međusobnog povezivanja. Slijedom navedenog, a uzevši u obzir da u skladu s člankom 53. stavkom 2. ZEK-a, sva tri mjerila moraju biti istodobno zadovoljena kako bi tržište bilo podložno prethodnoj regulaciji, Vijeće HAKOM-a je u skladu s člankom 53. stavkom 5. ZEK-a, odlučilo kao u točki I. ove odluke, odnosno ukinulo je T-Mobile-u i Vipnet-u regulatorne obveze na tržištu međusobnog povezivanja u dijelu koji se odnosi na uslugu završavanja (terminacije) SMS poruka u vlastitu pokretnu javnu komunikacijsku mrežu, koje su im bile određene u skladu sa Zakonom o telekomunikacijama.

Slijedom navedenog, na temelju članka 12. stavka 1. točke 3., u skladu s člankom 53. stavkom 5. i člankom 56. stavcima 1. i 4. ZEK-a, Vijeće HAKOM-a je odlučilo kao u točki I. ove odluke.

U skladu s člankom 14. stavkom 4. ZEK-a Vijeće HAKOM-a odlučilo je kao u točki II. ove odluke te će ista biti objavljena u „Narodnim novinama“ i na internetskim stranicama HAKOM-a.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ove odluke žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor pred Upravnim sudom Republike Hrvatske u roku od 30 dana od dana primitka ove odluke.

PREDSJEDNIK VIJEĆA

Gašper Gačina, dipl. ing. el

Dostaviti:

- T-Mobile Hrvatska d.o.o., Ulica grada Vukovara 23, 10000 Zagreb – osobnom dostavom
- VIPnet d.o.o., Vrtni put 1, 10000 Zagreb – osobnom dostavom
- spis